

Generelt om Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

*Tilsynsrådets
sammensetning
i 2002:*

Formann: Advokat Harald Arnkværn
(varamedlem: Advokat Jon Christophersen)
Statsautorisert revisor Ole F. Kjelstrup
(varamedlem: Statsautorisert revisor Ole M. Klette)
Advokat Wenche Flavik
(varamedlem: Førstebyfogd Eva Nygaard Ottesen)

Tilsynsrådets styre- og varamedlemmer ble (re)oppnevnt ved Kgl. res. 15. desember 2000, jf. domstoloven § 225 annet ledd og advokatforskriften § 4-1 første og annet ledd. Styret skal ledes av en praktiserende advokat. Et styremedlem skal være statsautorisert revisor. For det tredje styremedlemmet er det ingen formelle krav. Oppnevningen gjelder for to år.

Godtgjørelsen til Tilsynsrådets styre fastsettes av Justisdepartementet.

*Tilsynsrådets
revisor*

Tilsynsrådets valgte revisor er PricewaterhouseCoopers DA, ved statsaut. revisor Anders Grini.

Sekretariatet

Tilsynsrådets daglige virksomhet ivaretas av et eget sekretariat, som i 2002 har bestått av 8 medarbeidere. I tillegg har Tilsynsrådet, gjennom samarbeidsavtale med Stiansen & Co AS statsautorisert revisorer, hatt bistand ved kontroll av advokaters og rettshjelperes regnskapsføring og behandling av betrodde midler. Advokat Hege Bjølseth er daglig leder av sekretariatet.

Tilsynsrådet for advokatvirksomhet ble opprettet med virkning fra 1. januar 1993. Tilsynsrådet avløste derved Advokatenes erstatningsfond for så vidt gjelder tilsynsvirksomheten. Advokatenes erstatningsfond ble avviklet med virkning fra og med 1. januar 2002.

*Tilsynsrådets
kompetanse*

Tilsynsrådet er tillagt avgjørelsesmyndigheten ved behandlingen av søknader om advokatbevillinger, erklæring til advokater som skal avlegge prøve for Høyesterett, autorisasjon av advokatfullmektiger samt tillatelser til ulike rettshjelpere og rettshjelpetiltak – herunder også saker hvor grunnlaget for den enkelte søknad er utenlandsk juridisk utdanning. Tilsynsrådet har forøvrig innstillingskompetanse til Advokatbevillingsnemnden i saker om tilbakekall eller suspensjon av advokatbevilling. Tilsynsrådet har også slik kompetanse i saker om eventuell ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall; tilsvarende også vedrørende tillatelser til å utøve rettshjelpvirksomhet. Dersom en advokats advokatvirksomhet ikke blir forvaltet eller avviklet på annen betryggende måte kan Tilsynsrådet, på nærmere vilkår, oppnevne en forvalter for virksomheten.

Forvaltnings- og offentlighetsloven gjelder for Tilsynsrådets virksomhet. Domstoloven § 225 fjerde ledd angir uttømmende hvilke av Tilsynsrådets vedtak som kan påklages.

Virksomheten i 2002

Kontroll- virksomheten

En av Tilsynsrådets hovedoppgaver er å drive forebyggende og skadebegrensende virksomhet. I denne forbindelse tillegges den årlige gjennomgang av innkomne revisorerklæringer stor vekt. Tilsynsrådet avholder også bokettersyn for en mer inngående kontroll i de saker hvor man har mottatt konkrete opplysninger som tilsier en slik grundigere gjennomgang. I tillegg avholdes også forenklede ettersyn på stikkprøvebasis.

Tilsynsrådet påser også at den som driver advokat- og rettshjelpvirksomhet har stillet lovbestemt sikkerhet for sin virksomhet, og at virksomheten er organisert i samsvar med gjeldende regler.

Tilsynsrådet har landets eneste ajourførte register over praktiserende advokater og øvrige rettshjelpere. Tilsynsrådet kunngjør månedlig start og opphør av advokat- og rettshjelpvirksomhet i Norsk Lysingsblad.

Tall i virksomheten

Det ble i 2002 utstedt 375 advokatbevillinger, til henholdsvis 156 kvinner og 219 menn. Av disse startet til sammen 121 advokatvirksomhet samme år. 10 søknader om advokatbevillinger ble avslått, og 8 avslag ble påklaget til Advokatbevillingsnemnden. 2 av avslagene ble imidlertid omgjort av Tilsynsrådet før saken ble oversendt nemnden. Alle avslagene ble opprettholdt av Advokatbevillingsnemnden. Det ble utstedt 58 erklæringer til advokater som skulle avlegge prøve for Høyesterett. Av disse var 8 kvinner og 50 menn. 524 personer ble autorisert som advokatfullmektig i 2002. Det ble utstedt 17 erklæringer til jurister som oppfylte kravene til utøvelse av rettshjelpvirksomhet, 13 tillatelser i henhold til domstoloven § 218 annet ledd nr. 3 og 5 tillatelser i henhold til samme ledds nr. 5.

Pr. 31.12.2002 var 4423 personer registrert som praktiserende advokater. Av disse var 3613 menn og 810 kvinner. Tilsvarende tall pr. 31.12.2001 var 4147 (3436 menn og 711 kvinner). Tilsynsrådet har i løpet av året registrert til sammen 85 rettshjelpere og utenlandske advokater i virksomhet; 45 menn og 33 kvinner. Det er registrert 8 spesielle rettshjelptiltak.

Det ble registrert mottatt til sammen 3420 ordinære revisorerklæringer fra advokater/ rettshjelpere. 1480 advokater har vært registrert med dispensasjon fra plikten til å innsende revisorerklæring. Det ble besluttet 29 ordinære bokettersyn hos advokater i 2002. Tilsynsrådet har i tillegg avholdt forenklede ettersyn som omfatter 84 advokaters virksomhet.

Tilsynsrådet sendte i 2002 til sammen 255 purringer til advokater og rettshjelpere med krav om betaling av dobbelt bidrag, som følge av oversittelse av fristen for innsendelse av revisorerklæring og / eller betaling av bidrag.

Tilsynsrådet har innberettet 37 advokater til Advokatbevillingsnemnden på grunn av et eller flere av de følgende forhold:

- ikke skikket til å drive advokatvirksomhet, og manglende slik tillit som er nødvendig i advokatyret
- manglende betaling av bidrag og/eller innsendelse av revisorerklæring

- manglende medvirkning ved avholdelse av bokettersyn
- brudd på advokatforskriftens bestemmelser om advokaters regnskapsføring og behandling av betroede midler
- brudd på advokatforskriften kap.12; regler for god advokatskikk
- manglende overholdelse av plikten til å gi tilfredsstillende forklaring til Tilsynsrådet.

Det ble i 2002 registrert at Advokatbevillingsnemnden tilbakekalte 9 advokatbevillinger etter innberetninger fra Tilsynsrådet.

Tilsynsrådet har i 2002 meddelt 10 advarsler og 8 irettesettelser til advokater, jf. domstolloven § 225.

Tilsynsrådet har også i løpet av 2002 politianmeldt flere advokater for antatt straffbare forhold knyttet til advokatvirksomheten. Tilsynsrådet har også politianmeldt tidligere advokater og andre for utøvelse av ulovlig rettshjelpvirksomhet/ bruk av advokat- tittelen.

2 rettshjelpere ble innberettet til Advokatbevillingsnemnden for manglende innbetaling av bidrag og / eller unnlattelse av innsending av revisorerklæring. For en av dem ble det nedlagt forbud mot at vedkommende utøver rettshjelp.

Tilsynsrådets styre har i 2002 avgitt uttalelse til Advokatbevillingsnemnden i 5 saker vedrørende søknad om ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall.

Tilsynsrådet har i 2002 utbetalt kr. 600.000,- til skadelidte etter søknad, på bakgrunn av de reglene som gjaldt for Advokatenes erstatningsfond. Fondet ble avvirket den 31. desember 2001, og er nærmere omtalt i Tilsynsrådets tidligere årsberetninger.

Tilsynsrådet har avgitt 2 høringsuttalelser og oversendt 2 lovendringsforslag til Justisdepartementet i 2002. Tilsynsrådets styre fattet våren 2002 vedtak om å fremme forslag om endringer i dl. § 230 for Justisdepartementet. Forslaget ble også forelagt for Advokatbevillingsnemnden, som ga sin tilslutning til Tilsynsrådets forslag, med noen presiseringer. Lovendringsforslaget tar bl.a. sikte på å få et system med klare, konsise og mer forutsigbare regler i forhold til tilbakekall av advokatbevillinger og senere behandling av eventuelle søknader om nye bevillinger. I tillegg til dette har Tilsynsrådet også fremmet forslag om visse endringer vedrørende kravene for å få advokatbevilling. Forslaget går i det vesentlige ut på endringer vedrørende kravene til praksisens innhold, herunder særlig prosedyrekravet.

*Oppnevning av
forvalter for
advokat-
virksomhet*

Forvalterordningen er ment å dekke de tilfellene hvor det oppstår fare for tap for klienter, og hvor det ikke foreligger andre muligheter for forsvarlig ivaretagelse / avvikling av advokatvirksomheten.

Tilsynsrådet har i 2002 besluttet oppnevning av forvalter i henhold til domstolloven § 228 i 7 tilfeller. 4 forvalteroppdrag ble avsluttet i løpet av 2002.

Tilsynsrådets økonomi

Tilsynsrådets virksomhet finansieres av årlige bidrag som landets praktiserende advokater og rettshjelpere plikter å betale. Bidraget fastsettes av Justisdepartementet i samråd med Tilsynsrådets styre, jf. advokatforskriften § 4-3 første ledd i.f. Bidraget til Tilsynsrådet for 2002 var fastsatt til kr. 1.600. Bidraget er besluttet nedsatt til kr. 1400,- for 2003.

Tilsynsrådet mottok kr. 7.799.757,- i bidrag fra advokater og rettshjelpere i 2002. 276 har betalt dobbelt bidrag som følge av fristoversittelser mht. bidragsbetaling og/eller innsendelse av revisorerklæring. 170 har betalt halvt bidrag pga. kortere praksisperiode enn 6 måneder.

Tilsynsrådets styre avgjør plasseringen av Tilsynsrådets midler. Midlene har i år 2002 vært plassert i bank samt i rentefond.

Det ble avholdt 11 styremøter 2002, hvorav 2 telefonmøter. Samlet godtgjørelse til styrets medlemmer var kr. 137.209,-.

Tilsynsrådet er i henhold til regnskapsloven ikke regnskapspliktig, men har likevel valgt å følge regnskapslovens bestemmelser.

Advokatenes erstatningsfond hadde ved avviklingen 31.12.01 til sammen kr. 11.809.912,-. Tilsynsrådet ble i forbindelse med avviklingen av Advokatenes erstatningsfond tilført kr. 7.873.275,-. Av dette er kr. 600.000,- utbetalt i erstatning til skadelidte etter søknad, og ytterligere kr. 600.000,- er avsatt til fremtidige forpliktelser, se note 5 og 6. De resterende midlene fra fondet – kr. 3.936.637 – ble overført til Den Norske Advokatforening, for delfinansiering av bokprosjekt i forbindelse med foreningens 100 års jubileum i 2008.

Tilsynsrådets resultat for 2002 viser et overskudd på kr. 1.931.722. Overskuddet tilføres egenkapitalen, som etter dette vil utgjøre kr. 23.030.955.

Oslo, 6. februar 2003

I styret for Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

Ole M. Klette

Christian Bruusgaard
formann

Berte-Elen Reinertsen Konow